

El català de Messi

Messi parlant en català no només hauria enviat un missatge d'una potència colossal als nostres infants i joves, sinó que hauria estat un focus d'atracció per a la llengua.

El diumenge 8 d'agost a migdia tot el país estava pendent de la televisió. Leo Messi havia anunciat una roda de premsa per explicar-se davant l'afició i del món sencer, després que es fes públic que no continuaria sent jugador del F. C. Barcelona. L'argentí va plorar, se li va trencar la veu, va assegurar que ell havia fet tot el possible per quedar-se i va parlar d'un vincle molt estret amb la ciutat, fruit també de ser pare de dos nens catalanoargentins. De tota manera, si hi va haver una cosa que no va fer l'ídol blaugrana, part indisociable de la història d'una entitat centenària estretament vinculada al país, va ser parlar en català. És evident que els seus èxits esportius no es poden calcular ni ponderar en relació amb el seu vincle amb la llengua pròpia del país on ha viscut des dels 13 anys —i que el va guardar amb la Creu de Sant Jordi—, però aquest fet sí que ens hauria de permetre situar algunes qüestions vinculades a l'etern debat sobre l'estat del català. Especialment si tenim en compte que cada català porta dins un president del Barça i un fillòleg. I no necessàriament per aquest ordre.

Lionel Andrés Messi Cuccittini va arribar a Catalunya l'any 2000 i va esdevenir un dels grans talents en potència de la Masia. El Barça s'havia compromès a pagar-li el tractament mèdic necessari per la seva afecció de creixement si ell i la seva família s'instal·laven a Catalunya, i els Messi van començar una nova vida lluny de la ciutat natal de Rosario. L'estada a la Masia va anar aparellada, com marca el programa formatiu del club, amb els estudis reglats i obligatoris per als nois d'aquestes edats. Per tant, el jove Messi va ser educat en català en aquesta etapa d'escolarització i és evident, com hem pogut veure en la seva relació amb la premsa, que el català és una llengua que entén perfectament. El fet que el fins aquesta temporada capi-

JOAN SAFONT

@joansafont

tà blaugrana no hagi trencat mai el mutisme habitual per llançar-se a parlar en la llengua dels seus fills Thiago i Mateo —segons va declarar en alguna entrevista amb la canalla sí que s'atreveix a usar l'idioma de Ramon Llull— segurament ha frustrat la millor campanya de promoció que el català hauria tingut mai. I segurament el fet que no s'hagi llençat a parlar-lo obeeix a raons personals, però també a d'altres de caràcter públic.

Òbviament la seva feina no havia de ser un activisme lingüístic que sovint els catalans nascuts aquí no fan. Algú dirà que, al capdavant, tots entenem el castellà que, d'acord amb la legislació actual, és també llengua oficial, i que és lliure de parlar com vulgui amb un palmarès de trofeus individuals i col·lectius com el seu.

Però el català perd parlants per la banda més jove de la piràmide demogràfica, la que li permetria superar els pitjors presagis que té a l'horitzó. Ho fa en bona part pel predomini del castellà —i en menor mesura l'anglès— entre els referents del jovent. El català ha perdut el

tren de les xarxes socials, de la música, les sèries, el contingut audiovisual, les lectures i l'argot que se'n deriva, i sembla difícil posar-hi remei. La clau de l'èxit, del reconeixement social, del prestigi sembla que no estigui vinculat a la llengua catalana i, tot i els esforços d'alguns sectors jovaníssims que tenen claríssim quins són els flancs més dèbils, no sembla que hi hagi un esforç concret per revertir aquesta situació. El català és un ornament inútil. Una nosa arqueològica. Un engavanyament polític, fins i tot.

Messi parlant en català amb naturalitat, més enllà d'un Visca el Barça i visca Catalunya, no només hauria enviat un missatge d'una potència colossal als nostres infants i joves, sinó que hauria estat un focus d'atracció per a la llengua arreu del món. Sense anar més lluny a la seva Argentina natal, on es compten per milers els fans de Joan Manuel Serrat i la sèrie *Merli*. Alhora, aquesta adopció del català hauria servit d'estímul i confort per a tots els homes i dones migrants que fan l'esforç per estudiar i aprendre la llengua del país on es volen arrelar. El Barça ha estat un element de catalanització des de la seva fundació, en la qual van confluïr membres de la colònia estrangera amb barcelonins de soca-rel. Joan Gamper, el fundador del club, era un suís que va acabar parlant català i adoptant el catalanisme com una ideologia pròpia. Johan Cruyff, tot i no parlar català, va posar al seu fill el nom de Jordi durant la dictadura. I milers de nous vinguts van esdevenir catalans per la via celebració dels triomfs del club de les Corts.

Ara, amb Messi establert a París com a jugador del PSG, ja no serveix de res pensar en allò que tal vegada s'hauria pogut esdevenir; però, no seria bo que el futur as del Barça, sigui d'on sigui, esdevingui també un catalanoparlant més?

Periodista i escriptor